

Tézy na štátne záverečné skúšky (Mgr.)
Študijný program: Učiteľstvo hudobného umenia
Predmet: Štátna záverečná skúška – *Hudobné umenie s didaktikou (Spev)*

Akademický rok 2025/2026

1. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Fyziológia dýchacích orgánov a uvedomelé ovládanie dychu.
c) Hudobná pedagogika a hudobná didaktika. Predmet hudobnej pedagogiky a didaktiky, ciele, obsah a formy hudobného vyučovania, základné členenie disciplín hudobnej didaktiky, príslušnosť k iným vedným disciplínam, základná terminológia.
d) Malé jedno, dvoj a trojdielne formy, F. Schubert: „Lindenbaum“ op. 89, D 911
2. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Fyziológia fonačných orgánov, teórie fonácie a hlasový začiatok.
c) Najznámejšie hudobno-výchovné metódy a koncepcie v Európe 20. a 21. storočia.
d) Tance a formy pochádzajúce z tancov, F. Chopin: Mazurka a mol, op. 7 č. 2
3. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Rezonančné ústrojenstvo a jeho vplyv na tvorbu tónu.
c) Vývoj výchovy k hudbe a hudbou po roku 1989 na Slovensku: paradigmy, inovácie, reformy 2008, 2023.
d) Inštrumentálna lyrika a figuračné druhy, F. Chopin: Mazurka a mol, op. 7 č. 2
4. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Artikulačné ústrojenstvo, spevácka artikulácia a neutralizácia vokálov.
c) Didaktické zásady vo výchove k hudbe s aplikáciou do praxe pre vybraný ročník v ZŠ alebo ZUŠ.
d) Rondo, L. van Beethoven: Sonáta patetická, op. 13, 3. časť
5. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Rozdelenie hlasov a hlasové registre.
c) Motivácia ako naladenie. Možnosti motivovania detí s aplikáciou do praxe pre vybraný ročník v ZŠ alebo ZUŠ.
d) Kontrapunktické formy, J. S. Bach: Das Wohltemperierte Klavier I., č. 2 c mol
6. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Vývoj detského hlasu a práca s detským hlasom.
c) Organizácia hudobno-výchovného procesu: učebné osnovy, učebný plán, časovo-tematické plány, organizačné formy vyučovania, vyučovacia hodina a jej typy, fázy vyučovacej hodiny a ich charakteristika.
d) Variácie, W. A. Mozart: Variácie na „Ah, vous-je, maman“ KV 265
7. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Mutácia a spevácke školenie v období mutácie.
c) Ponímanie dieťaťa a formovanie jeho osobnosti v hudobno-výchovnom priestore. Vnútorne a vonkajšie determinanty hudobného vývinu dieťaťa: Hudobnosť a hudobné nadanie, hudobné schopnosti – ich podstata a klasifikácia, amúzie.
d) Suita, J. S. Bach: dvojhlasná invencia č. 2 c mol, BWV 773
8. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.

- b) Hlasové poruchy a prevencia.
 - c) Ontogenetický vývin dieťaťa v predškolskom a mladšom školskom veku v kontexte hudobného vývinu a obsahu základných pedagogických dokumentov výchovy k hudbe príslušného veku v ZŠ alebo ZUŠ.
 - d) Sonáta, J. S. Bach: dvojhlasná invencia č. 2 c mol, BWV 773
9. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
 b) Chyby, vady speváckeho hlasu a ich odstraňovanie.
 c) Ontogenetický vývin dieťaťa v strednom a staršom školskom veku v kontexte hudobného vývinu a obsahu základných pedagogických dokumentov výchovy k hudbe príslušného veku v ZŠ alebo ZUŠ.
 d) Sonátová forma, L. van Beethoven: Sonáta patetická, op. 13, 1. časť
10. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
 b) Odborný profil pedagóga spevu a osobnosť žiaka.
 c) Problematika vokálno-intonačných činností: ciele, základné metódy – ich charakteristika, historický vývoj, problematika hlasovej výchovy. Koncepcia Z. Kodálya a jej adaptácia na Slovensku.
 d) Symfónia a symfonická báseň, L. van Beethoven: Sonáta patetická, op. 13, 1. časť
11. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
 b) Aký je rozdiel medzi metodikou a didaktikou spevu a aké poznáme didaktické zásady vyučovania spevu.
 c) Problematika hudobno-recepčných činností: zmena paradigmy recepcie, typológie recepcie, ciele, metódy a formy práce. Koncept D. Kabalevského.
 d) Koncert, L. van Beethoven: Sonáta patetická, op. 13, 2. časť
12. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
 b) Úlohy vokálnej pedagogiky, tónový ideál a metódy školenia speváckeho hlasu.
 c) Problematika hudobno-inštrumentálnych činností: ciele, formy práce, elementárne hudobné nástroje (aj slovenské ľudové nástroje) – ich členenie, charakteristika, technika hry. Koncepcia C. Orffa a jej adaptácia na Slovensku.
 d) Pieseň, F. Schubert: „Lindenbaum“ op. 89, D 911
13. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
 b) Vývoj vokálneho umenia a pedagogiky v exotických krajinách a v staroveku.
 c) Problematika hudobno-pohybových činností: ciele, formy práce, diferenciacia pohybových činností. Metóda É. J. Dalcrozea.
 d) Chorál – gregoriánsky a protestantský Guillaume de Machaut: La Messe de Nostre Dame - Kyrie
14. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
 b) Vývoj vokálneho umenia a pedagogiky v stredoveku a v renesancii.
 c) Problematika hudobno-dramatických činností: ciele, charakteristika, formy práce. Prístupy využívajúce princíp tvorivej hudobnej dramatiky B. Felixa.
 d) Organum, conductus, madrigál, Guillaume de Machaut: La Messe de Nostre Dame - Kyrie

15. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Vývoj vokálneho umenia a pedagogiky od obdobia baroka v Taliansku.
c) Pedagogická interpretácia hudobného diela: problematika, zmena paradigmy recepcie, základné členenie. Prístupy interpretácií hudobného diela J. Hatrika.
d) Moteto, Josquin des Pres: Ave Maria ... virgo serena
16. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Vývoj vokálneho umenia a pedagogiky vo Francúzsku.
c) Muzikoterapia a hudobno-pedagogický priestor. Pedagogický koncept muzikoterapie. Ticho - zvuk a ich didaktické využitie.
d) Omša, J. S. Bach: Missa sollemnis h mol, BWV 232 – Gloria
17. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Vývoj vokálneho umenia a pedagogiky v Nemecku.
c) Školská reforma na Slovensku od roku 2023, základné stupne vzdelávania, charakteristika výchovy k hudbe predprimárneho až nižšieho sekundárneho stupňa vzdelávania vo všeobecnovzdelávacích školách.
d) Opera a hudobná drama, A. Pärt: Fratres
18. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Vývoj vokálneho umenia a pedagogiky v Rusku.
c) Školská reforma na Slovensku od roku 2008, základné stupne vzdelávania, charakteristika výchovy k hudbe predprimárneho až nižšieho sekundárneho stupňa vzdelávania v základných umeleckých školách s dôrazom na kolektívnu formu vyučovania.
d) Opereta a muzikál, L. van Beethoven: Sonáta patetická, op. 13, 3. časť
19. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Vývoj vokálneho umenia a pedagogiky v Čechách.
c) Tvorba obsahu hudobného vzdelávania v intenciách Školskej reformy na Slovensku: ciele intelektovo-kognitívne, socioafektívne, senzoricko-motorické, horizontálna, vertikálna a diagonálna línia hudobno-vzdelávacieho procesu, metódy a formy práce.
d) Oratórium, pašie a kantáta, J. S. Bach: Das Wohltemperierte Klavier I., č. 2 c mol
20. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Vývoj vokálneho umenia a pedagogiky na Slovensku.
c) Hudobné vzdelávanie v regionalisticky orientovaných školách na Slovensku po roku 1989.
d) Balet, scénická hudba a melodráma, A. Pärt: Fratres

Literatúra:

Okruh otázok B:

- FRAŇEK, M. *Hudební psychologie*. Praha: Karolinum, 2005.
- HUDECOVÁ, V. *Odstraňovanie hlasových porúch u hlasových profesionálov*. Bratislava: VŠMU, 1998.
- KALMÁROVÁ, L.- SLÁVIKOVÁ, Z.: *Hlas v učiteľskej praxi*. Prešov: Súzvuk, 2003.
- KALMÁROVÁ, L.: *Vokálne činnosti*. Prešov: Súzvuk, 2005.
- KALMÁROVÁ, L.: *Zdravý hlas -pekný hlas*. Prešov: Súzvuk, 1998.
- KRBAŤA, P. *Psychológia hudby nielen pre hudobníkov*. Vrútky: Peter Krbaťa, 2008.

ORFIONOV, A., I. *Niektoré zvláštnosti rusko-sovietskej vokálnej školy*. Bratislava: VŠMU, 1981.

ORFIONOV, A., I. *Vybrané state o práci vokálneho pedagóga pri výchove mužských hlasov na vysokých hudobných školách*. Bratislava: VŠMU, 1981.

RAKOVÁ, M.- ŠTÍPLOVÁ, L.-TICHÁ, A.: *Zpíváme a nasloucháme hudbě s nejmenšími*. Praha, 2009.

RANINEC, J.: *Dejiny a literatúra spevu*. Bratislava: Jozef Raninec, 2001.

RANINEC, J.: *Európske spevácke školy*. Bratislava: s.n., 2008.

RANINEC, J.: *Kompéndium hlasového a speváckeho pedagóga*. Bratislava: Oto Németh, 2008.

RANINEC, J.: *Ludský hlas a jeho kultivovanie*, Bratislava: Veda, 1997, 2003.

RANINEC, J.: *Vývin tvorby a interpretácie vokálnych skladieb*. AU v Banskej Bystrici, 2005.

SEDLÁK, F.: *Hudební vývoj dítěte*. Praha: Supraphon, 1974.

SEDLÁK, F.: *Psychologie hudebních schopností a dovedností*. Praha: Supraphon, 1989.

STANISLAV, J.: *Hudba, spev reč*. Bratislava: Opus, 1978.

ŠIMOVÁ O.: *Teória hudobnej výchovy. Základy vokálnej interpretácie*. Bratislava, UK, 1997.

TICHÁ, A.: *Učíme děti zpívat*. Praha: Portál, 2005, 2009.

TICHÁ, A- RAKOVÁ, M.: *Zpíváme a hrajeme si s nejmenšími*. Praha: Portál, 2007.

TUGENDLIEB, F. *Hlasová výchova zpěváků populární hudby*. Praha Hudební a vydavatelská agentura Pepa, 2002.

ŽIARNA, M.: *Teória hlasovej výchovy*. Ružomberok, Verbum, 2007.

Okruh otázok C:

BARANOVÁ, E. 2001. *Ako učiť hudobnú výchovu?* Ružomberok : Katolícka univerzita. 99 s.

BURLAS, L. 1997. *Teória hudobnej pedagogiky*. (Vysokoškolské učebné texty) Prešov : Prešovská univerzita. 114 s.

FELIX, B. 2003. *Hudobno-dramatické činnosti na I. stupni základnej školy*. Banská Bystrica : Metodicko- pedagogické centrum. 64 s.

FONTANA, D. 1997. *Psychologie ve školní praxi*. Praha : Portál. 383 s.

HATRÍK, J. 1997. *Drahokam hudby I*. (Vysokoškolské učebné texty) Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa.

KRUŠINSKÁ, M. 2009. *Výchova k hudbe v škole Márie Montessoriovej. Podnety pre teóriu a prax hudobnej výchovy v alternatívnych a inovatívnych modeloch škôl na Slovensku*. KU PF v Ružomberku. 118 s.

SEDLÁK, F. 1984. *Didaktika hudební výchovy 2*. Praha : SPN. 310 s.

SEDLÁK, F. 1988. *Didaktika hudební výchovy 1*. Praha : SPN. 311 s.

SEDLÁK, F. 1989. *Psychologie hudebních schopností a dovedností*. Praha: Editio Supraphon. 258 s.

Okruh otázok D:

ADAMKO, R. *Náuka o hudobných formách*. Ružomberok : Verbum, 2019.

ZIKA, P.: *Učebnica hudobných foriem*. SPN: Bratislava, 1974.

BURLAS, L.: *Formy a druhy hudobného umenia*. Opus: Bratislava, 1978.

JANEČEK, K.: *Hudební formy*. SNKLHU: Praha, 1955.

ZENKL, L.: *ABC hudebních forem*. Praha, 1990.

WANGH, A.: *Umenie počúvať hudbu*. Bratislava, 1997.

Dátum odovzdania: 12.09.2025

Podpis (garant študijného programu):

Podpis (vedúci katedry):

Podpis (dekan fakulty):